

Kampen om matjorda

Av Marianne Kleimann Sevåg

Levende jordbruk, levende teknologi

Februar 2004 under landbruksstevnet i Dornach i et siderom i Goetheanum: Et godt dusin bønder og gartnere fra Øst-Europa møtes for å se på samarbeid og med håp om å finne vestlig støtte for hardt tiltrengt kapital. Noen av dem har kjørt bil fra Odessa. Sergeij og Ivan, sammen med helsepedagogen Maria, er tre av grunnleggerne av et stort sosialt initiativ rundt en melkeleveringssentral i Troitska, nord for Svartehavet. Deres grasrotbevegelse gir livsgrunnlag og en sikker inntekt for over 10 000 småbønder. Kvinnene som melker familiens en eller to kyr, sørger for levebrød til familien - i et område med 90 % arbeidsledighet.

Mars 2006, ved Oslofjorden, mandag før vårjevndøgn: Solen har seiret over mørket i luften, men den kalde jorda lar ennå intet grønt spire fram. Mellom de høye brøytekanter kommer en bil med sveitsiske skilt. Bagasjerommet er fylt til randen med de underligste maskiner og modeller, alle utviklet og laget av oppfinneren Hermann Dettwiler fra Langenbruck. Han ankommer sammen med biodynamikeren Rainer Sax, Demeter-rådgiver fra Sveits, eller kanskje først og fremst fra Ukraina, landet som kunne ha vært «Europas kornkammer», helt uten bruk av gjødsel. Forholdet mellom de to er hjertelig og direkte. Ord trengs ikke; når de taler, går de rett på sak. De synliggjør et arbeidsfellesskap vokst fram over tid.

De kommer til Norge for å formidle fra sine erfaringer og sin innsikt. Vil vi her i nord la oss varme av deres begeistring? Foreningen «Schiwaja Simljia» (levende jord), med Rainer Sax som medgründer og styremedlem, ville gjerne tilby alle alvorlig interesserte bønder rentegunstige smålån for jordforpaktning og jordbruksutstyr. Et rådgivningsnett står til disposisjon, både for preparater og for maskiner og arbeid med hester. Rainer reiser fra gård til gård i Ukraina i nesten en tredjedel av året. Også Hermann Dettwilers desentrale energisystem ville ha gode anvendelsesmuligheter i dette landet hvor energi er en av de største utfordringene.

Rudolf Steiner har gitt oss noen hjemmelekser for å nærme oss den organiske verdens krefter og energier. Få mennesker har gjort disse leksene så grundig som Hermann Dettwiler. Foreningen «Argethos» (Arbeitsgemeinschaft Ethische Technologie) som ble stiftet i august 2006 i Sveits, er nå på vei til å gjøre resultatene tilgjengelige for et stort publikum. (Igjen i tråd med Hermanns overbevisning om at fremtidens teknologi må være et sosialt prosjekt).

Men: Mange anliggender kan først bli virkelighet gjennom internasjonalt samarbeid. Slik også med melkebearbeidingen i Troitska; dette prosjektet som allerede brødfør 10 000 familier fordi Sergeij og Ivan sender sine tankbiler rundt til landsbyene for å hente melk. Siden oppstarten i 1996 har produksjonen og tilliten til sammenslutningen vokst.

Verdens matjord er på billigsalg. Det er et sørgelig faktum for vår tid. Sammen med drikkevannet er den blitt gjenstand for oppkjøp og økonomisk spekulasjon. Ofte skjer dette over hodene på oss uten at vi riktig får med oss hva som skjer. I Ukraina skjer det akkurat nå, men vi behøver ikke sitte uvirksomme. Ennå kan ikke jorda i Ukraina eies, men loven ligger klar og det ventes på det rette tidspunkt for vedtak. Avtaler er allerede gjort for overtakelse. Det finnes mange som gjerne vil tjene penger på å selge jorda til utenlandske investorer, både fra USA, Russland og Europa.

Svartjordfondet

Våren 2006 etablerte vi derfor et jordsamvirke med et tilknyttet gavefond for frikjøp av jord. Svartjordfondet er etablert for å kunne støtte prosjekter i Ukraina og være en støttespiller for folket mot korrumpert styre og utenlandske investorers virksomhet. Ukraina trenger levende impulser som kan åpne for en positiv utvikling. Europa trenger et levende Ukraina som kan utvikle sine sosiale impulser og et levende jordbruk. I en tid hvor vitenskapsmenn kommer sammen og oppfordrer til en ny tenkning fordi det drives en «kald krig mot naturen» (Potsdamer Manifestet, 2005), er det viktigere enn noensinne at vi støtter mennesker som arbeider ut fra kjærlighet til jorda, for sosial og idemessig fornyelse. Vi sender derfor oppropet vider: Støtt Svartjordfondet: Med hjerte for jorda!

freearth.org

Marianne Kleimann Sevåg